

[Paul Dam.]

findes endog flere embedsmænd, som ville opføre sig ordentligt i alle tilfælde, også uden ombudsmandsfrygten. Jeg er altså ikke sikker på, at det er nødvendigt, men vi kan se på sagen i et udvalg, og det vil jeg da gerne være med til. Mine betænkeligheder ligger i meget høj grad på samme linje som fru Nathalie Linds betænkeligheder.

Jeg vil dog gerne tilføje som et almindeligt hjertesuk, at spørgsmålet om nødvendigheden af en sådan lov jo hænger sammen med hele det moderne samfunds udvikling, idet vi har bestræbt os for at gøre dette samfund mere og mere indviklet og derved forøget behovet for forvaltningsafgørelser og for undtagelser af den ene eller den anden art, altså, at vi har bestræbt os på at skabe et stærkt administreret samfund, hvor borgerne ikke kan få lov at foretage sig ret meget uden at henvende sig til det offentlige og få papir på det. Det kunne jo være, at borgerne ville være mere interesseret i, at vi prøvede at skære noget ned på alt dette, mere interesseret i at få større frihed og slippe for overhovedet at skulle beskæftige sig med forvaltningsafgørelser.

Ordføreren for forslagsstillerne (Hans Toft): Må jeg indledningsvis takke såvel ministeren som ordførerne for den meget positive behandling, jeg synes forslaget har fået. Må jeg dernæst knytte nogle bemærkninger til de to hovedprincipper, som rejser sig i forbindelse med diskussionen om indførelsen af en lov om sagsbehandlingen i den offentlige forvaltning. Det drejer sig dels om behovet for en reform, dels om, hvorvidt en sådan reform skal gennemføres ved tilpasning i særlovgivningen eller gennemføres som en generel lov.

Når vi i de sidste år og vel ikke mindst i den allerseneste tid har mærket en stigende interesse i befolkningen for de spørgsmål, som dette forslag berører, har det givetvis sin forklaring i flere forhold, vel nok først og fremmest i de store strukturændringer, som ikke mindst i de sidste 10 år har præget vort samfund, en udvikling, hvor det offentlige — og det gælder såvel stat, amter som kommuner — i stadig større omfang har fået myndighed til at bestemme over den enkelte borger, med det resultat at der er

sket en meget voldsom vækst i hele den offentlige administration. Når dertil kommer, at lovene for den enkelte borger er blevet stadig mere komplicerede, så forstår man godt, at det ikke beror på nogen tilfældighed, at nærdemokratiet sættes i fokus, også når det drejer sig om samspillet mellem borger og forvaltning.

Borgerne føler ofte en afmagt over for det kæmpeapparat, som udgør vor administration. Man kender hverken sine egne rettigheder eller administrationens pligter i sagsbehandlingen, og mange føler vel også den offentlige administration som et tungtvirkende og et kostbart system, der ofte handler hen over hovedet på den enkelte borger.

Dette være på ingen måde nævnt som en kritik af de offentligt ansatte. Jeg føler mig overbevist om, at det arbejde, som udføres af de ansatte i administrationen, bærer præg af både ansvarsfuldhed og omhyggelighed. Kritikken må derimod snarere ses som et bevis for, at det udpræget formløse sagsbehandlingssystem, som vi kender det i dag i den danske administration, ikke længere er tidssvarende. Det formløse forvaltningssystem indebærer på den ene side givetvis visse fordele i retning af en større smidighed, men set i relation til borgernes retsstilling kan det på den anden side ikke opfylde de fundamentale krav om en tilstrækkelig formel tryghed over for en administration, der er blevet så stor, som den er.

Det kan ikke være rigtigt, at vi i et samfund, hvor vi tilstræber en stadig større åbenhed i alle forhold, stadig skal henvise borgerne til juridisk bistand, hvis de nøjagtigt skal klargøre deres retsstilling. Borgernes retssikkerhed må og skal være noget centralt i et moderne administrationssystem, og retssikkerhedsgarantierne må være udformet på en sådan måde, at borgerne selv på en nem måde kan kontrollere, om deres sag har fået den rigtige behandling.

Dette vil kunne opnås ved gennemførelsen af en almindelig lov om den offentlige administrations sagsbehandling. En sådan lov vil medvirke til at fjerne den usikkerhed og tvivl, der hersker i øjeblikket. Den vil medvirke til at fremme og udbygge tillidsforholdet mellem dem, der forvalter de mange offentlige opgaver, og dem, der er brugere af forvaltningen, et tillidsforhold, som er en afgørende forudsætning for, at